

**НЕПІДПРИЄМНИЦЬКЕ ТОВАРИСТВО
«ВІДКРИТИЙ НЕДЕРЖАВНИЙ ПЕНСІЙНИЙ
ФОНД «ЄВРОПА»**

**ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК,
ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2018 РОКУ**

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Зміст

1. Розкриття інформації відповідно до МСБО 26 «Звітність щодо програм пенсійного забезпечення»	3-14
1.1. Звіт про наявні чисті активи, призначені для виплат	3-4
1.2. Звіт про зміни в чистих активах, наявних для виплат	5-10
1.3. Інвестиційний портфель	10-11
1.4. Інформація про пенсійний фонд та програми пенсійного забезпечення	11-14
2. Основи підготовки, затвердження і подання фінансової звітності	14-15
2.1. Ідентифікація фінансової звітності	14
2.2. Валюта подання звітності та функціональна валюта, ступінь округлення	14
2.3. Концептуальна основа фінансової звітності	15
2.4. Припущення про безперервність діяльності	15
2.5. Рішення про затвердження фінансової звітності	15
3. Суттєві положення облікової політики	15-21
3.1. База, використана для оцінки активів	15
3.2. Суттєві облікові політики	15-20
3.3. Інші застосовані облікові політики, що є доречними для розуміння фінансової звітності ..	20
3.4. Відповідність облікової політики звітного та попереднього періодів	20
3.5. Інформація про добровільні зміни в обліковій політиці	21
4. Істотні облікові судження, оцінні значення і припущення	21-22
4.1. Опис операційного середовища та економічної ситуації	21
4.2. Основні припущення, оцінки та судження	21-22
5. Розкриття інформації щодо використання справедливої вартості	23-25
5.1. Методики оцінювання та вхідні дані, використані для складання оцінок за справедливою вартістю	23-24
5.2. Рівень ієрархії справедливої вартості, до якого належать оцінки справ. вартості	25
5.3. Переміщення між 1-м та 2-м рівнями ієрархії справедливої вартості	25
5.4. Інші розкриття, що вимагаються МСФЗ 13 «Оцінка справедливої вартості»	25
6. Розкриття інформації, що підтверджує статті, подані у звітності	25-27
6.1. Грошові кошти та їх еквіваленти	25
6.2. Фінансові інвестиції	25
6.3. Дебіторська заборгованість	25-26
6.4. Кредиторська заборгованість	26
6.5. Фінансові доходи	26
6.6. Інші доходи	26
6.7. Інші операційні доходи	26
6.8. Інші операційні витрати	26
6.9. Інші витрати	26-27
6.10. Адміністративні витрати	27
6.11. Пенсійні внески та виплати учасникам	27
7. Розкриття іншої інформації	27-30
7.1. Операції з пов'язаними сторонам	27-28
7.2. Умовні зобов'язання та невизнані контрактні зобов'язання	28
7.3. Судові процеси	28
7.4. Ризики	28-30
7.5. Події після звітної дати	30
7.6. Інша допоміжна інформація	30

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

1. РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЇ ВІДПОВІДНО ДО МСБО 26 «ЗВІТНІСТЬ ЩОДО ПРОГРАМ ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ»

1.1. Звіт про наявні чисті активи, призначені для виплат

Одиниця виміру, тис. грн.

Назва	Код	Дані на початок звітнього періоду	Наростаючим підсумком на кінець звітнього періоду
1	2	3	4
Частина I			
Грошові кошти, розміщені на вкладних (депозитних) банківських рахунках, з них:	010	13714	13112
у тому числі ощадні (депозитні) сертифікати банків	011	13714	13112
Цінні папери, дохід за якими гарантовано Радою міністрів Автономної Республіки Крим, місцевими радами відповідно до законодавства,	020	0	0
Цінні папери, дохід за якими гарантовано Кабінетом Міністрів України,	030	12686	12131
Облігації підприємств, емітентами яких є резиденти України,	040	0	1328
Акції українських емітентів	050	633	1586
Цінні папери, дохід за якими гарантовано урядами іноземних держав	060	0	0
Цінні папери іноземних емітентів (р.071+р.072), з них	070	459	634
акції іноземних емітентів, визначених відповідно до Закону України „Про недержавне пенсійне забезпечення”	071	459	634
облігації іноземних емітентів з інвестиційним рейтингом, визначеним відповідно до законодавства	072	0	0
Іпотечні цінні папери,	080	0	0
Об’єкти нерухомості	090	0	0
Банківські метали	100	0	0
у тому числі депозитні рахунки в банківських металах	101	0	0
Дебіторська заборгованість (р. 111 + р. 112 + р. 113 + р. 114), з них:	110	66	209
заборгованість, пов'язана з придбанням (продажем) активів	111	0	0
заборгованість з нарахованих дивідендів, відсотків за депозитами та купонів за облігаціями	112	66	209
заборгованість, пов'язана з оплатою послуг, наданих фонду	113	0	0
інша дебіторська заборгованість	114	0	0
Активи, не заборонені законодавством України (з розбивкою за видами активів)	120	0	0
Загальна сума інвестицій фонду (р.010+р.020+р.030+р.040+р.050+р.060+р.070+р.080+ р.090+ р.100+р.110+р.120)	130	27558	29000
Кошти на поточному рахунку	140	657	321
у тому числі кошти, що знаходяться на кліринговому рахунку	141	0	0
Загальна вартість активів фонду (р.130+р.140)	150	28215	29321

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Назва	Код	Дані на початок звітнього періоду	Наростаючим підсумком на кінець звітнього періоду
1	2	3	4
Частина II			
Кредиторська заборгованість (р.161+р.162+р.163):	160	11	10
Неперсоніфіковані внески	161	10	9
Заборгованість з перерахування помилково сплачених коштів	162	1	1
інше	163	0	0
Заборгованість фонду по виконанню зобов'язань перед учасниками та перерахуванню коштів (р.171+р.172), в тому числі	170	33	33
Заборгованість по перерахуванню пенсійних коштів до іншої установи (іншого пенсійного фонду, страховика, банку)	171	0	0
Заборгованість за нарахованими, але не здійсненими поточними пенсійними виплатами (за договорами виплати пенсії на визначений строк або нарахованими одноразовими пенсійними виплатами учасникам (спадкоємцям учасників)	172	33	33
Заборгованість з відшкодування нарахованих, але не здійснених оплат витрат недержавного пенсійного фонду (р.1810+р.1811+р.1812+р.1813+р.1814+р.1815+ р.1816), в тому числі	180	152	161
Витрати на оплату послуг з адміністрування пенсійного фонду	1810	47	49
Винагорода за надання послуг з управління активами пенсійного фонду	1811	97	102
Оплата послуг зберігача	1812	8	8
Оплата послуг з проведення планових аудиторських перевірок пенсійного фонду	1813	0	0
Оплата послуг, пов'язаних із здійсненням операцій з пенсійними активами, які надаються третіми особами	1814	0	0
Заборгованість з витрат на ведення обліку та перереєстрацію прав власності на нерухомість	1815	0	0
Заборгованість з оплати інших послуг, надання яких передбачено чинним законодавством з недержавного пенсійного забезпечення (з розбивкою за видами)	1816	0	2
Заборгованість щодо придбання (продажу) активів та розрахунків з продавцями за отримані, але не сплачені пенсійним фондом активи (з розбивкою за джерелами формування)	190	0	0
Загальна сума зобов'язань фонду	200	196	204
Чиста вартість активів фонду (р.150- р.200)	210	28019	29117

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

1.2. Звіт про зміни в чистих активах, наявних для виплат

Одиниця виміру, тис. грн.

Назва	Ко д	Дані на початок звітнього періоду	Всього за останній квартал звітнього періоду	Наростаю чим підсумком на кінець звітнього періоду
1	2	3	4	5
Чиста вартість пенсійних активів на початок звітнього періоду	1	x	x	28019
Частина перша				
Пенсійні внески від фізичних осіб (р.011+р.012), з них	010	4232	10	49
від учасників, які є вкладниками	011	3681	10	49
від третіх осіб (подружжя, діти, батьки)	012	551	0	0
Пенсійні внески від фізичних осіб-підприємців	020	169	0	0
Пенсійні внески від юридичних осіб (р.031+р.032+р.033), з них	030	21976	18	93
від засновника недержавного пенсійного фонду	031	6	0	0
від роботодавця - платника	032	21806	18	93
від професійного об'єднання	033	164	0	0
Переведено кошти фізичної особи до недержавного пенсійного фонду (р.041+р.042), з них	040	1761	0	0
від банку	041	0	0	0
від іншого недержавного пенсійного фонду	042	1761	0	0
Всього (р.010+р.020+р.030 +р.040)	050	28138	28	142
2. Виконання зобов'язань перед учасниками недержавного пенсійного фонду				
Здійснено пенсійних виплат учасникам (р.061+р.062)	060	9528	267	540
пенсійні виплати на визначений строк (р.0611+р.0612+р.0613), з них	061	49	4	17
строком виплат від 10 до 15 років	061 1	49	4	17
строком виплат від 15 до 20 років	061 2	0	0	0
строком виплат більше 20 років	061 3	0	0	0
одноразові пенсійні виплати (р.0621+р.0622+р.0623+р.0624), з них	062	9479	263	523
у разі медично - підтвердженого критичного стану здоров'я, настання інвалідності	062 1	374	0	0
у зв'язку з недосягненням мінімального розміру накопичень	062 2	8927	33	293
у зв'язку з виїздом на постійне проживання за межі України	062 3	17	0	0
у разі смерті учасника - його спадкоємцям	062 4	161	230	230

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Перераховано пенсійних коштів до іншого недержавного пенсійного фонду (р.071+р.072), з них	070	766	0	3
на підставі укладеного пенсійного контракту	071	766	0	3
на підставі укладеного договору про виплату пенсії на визначений строк	072	0	0	0
Перераховано пенсійних коштів до страховика для оплати договорів страхування довічної пенсії	080	18	0	0
Перераховано пенсійних коштів до страховика для оплати договорів страхування ризику настання інвалідності або смерті учасника	090	0	0	0
Перераховано пенсійних коштів до банку для відкриття депозитного пенсійного рахунку	100	177	0	0
Заборгованість недержавного пенсійного фонду по виконанню зобов'язань перед учасниками та перерахуванню коштів (р.111+р.112), в тому числі	110	44	x	0
Заборгованість по перерахуванню пенсійних коштів до іншої установи (іншого пенсійного фонду, страховика, банку)	111	0	x	0
Заборгованість за нарахованими, але не здійсненими поточними пенсійними виплатами (за договорами виплати пенсії на визначений строк або нарахованими одноразовими пенсійними виплатами учасникам (спадкоємцям учасників)	112	44	x	0
Загальний обсяг виконаних та нарахованих зобов'язань перед учасниками (р.060+р.070+р.080+р.090+р.100+р.110)	120	10533	267	543
Витрати на оплату послуг Адміністратору, наданих учаснику за рахунок пенсійних коштів та не пов'язаних із здійсненням виплат та переведень	130	0	0	0
Частина II				
1.Дохід (втрати) від управління активами пенсійного фонду:				
1.Прибуток (збиток) від здійснення операцій з активами пенсійного фонду:				
Цінні папери, дохід за якими гарантовано Кабінетом Міністрів України (р.141+р.142):	140	4584	119	-194
дохід від продажу	141	4661	76	7847
переоцінка	142	-77	43	-8041
Цінні папери, дохід за якими гарантовано Радою міністрів Автономної Республіки Крим, місцевими радами відповідно до законодавства (р.151+р.152):	150	0	0	0
дохід від продажу	151	0	0	0
переоцінка	152	0	0	0
Облігації місцевих позик (р.161+р.162):	160	4	0	0
дохід від продажу	161	1	0	0
переоцінка	162	3	0	0
Облігації підприємств, емітентами яких є резиденти України (р.171+р.172):	170	-1032	-23	-24

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

дохід від продажу	171	1150	0	0
переоцінка	172	-2182	-23	-24
Акції українських емітентів (р.181+р.182):	180	-1042	-118	271
дохід від продажу	181	2085	0	0
переоцінка	182	-3127	-118	271
Цінні папери, дохід за якими гарантовано урядами іноземних держав (р.191+р.192):	190	0	0	0
дохід від продажу	191	0	0	0
переоцінка	192	0	0	0
Акції іноземних емітентів (р.201+р.202):	200	0	0	0
дохід від продажу	201	0	0	0
переоцінка	202	0	0	0
Облігації іноземних емітентів (р.211+р.212):	210	0	0	0
дохід від продажу	211	0	0	0
переоцінка	212	0	0	0
Іпотечні цінні папери (р.221+р.222):	220	0	0	0
дохід від продажу	221	0	0	0
переоцінка	222	0	0	0
Об'єкти нерухомості (р.231+р.232):	230	0	0	0
дохід від продажу	231	0	0	0
переоцінка	232	0	0	0
Банківські метали (р.241+р.242):	240	0	0	0
дохід від продажу	241	0	0	0
курсова різниця	242	0	0	0
Списання кредиторської заборгованості	250	0	0	0
Вибуття активів, які перестають відповідати такому стану, за якого вони визнаються активами (з вказанням активу)	260	0	0	0
іншими активами, не забороненими законодавством України (з розбивкою за видами активів)	270	-6346	0	0
Списання часткове: прострочена Дтзаборг. за нарах. %% в АБ "Банк регіонального розвитку"		-146	0	0
Списання часткове: прострочена Дтзаборг. за нарах. %% в АКБ "Трансбанк"		-54	0	0
Списання часткове: прострочена Дтзаборг. за нарах. %% в ТОВ "Український промисловий банк"		-40	0	0
Списання часткове: прострочена Дтзаборг. за неповернені в строк депозити в АБ "Банк регіонального розвитку"		-1453	0	0
Списання часткове: прострочена Дтзаборг. за неповернені в строк депозити в АКБ "Трансбанк"		-586	0	0
Списання часткове: прострочена Дтзаборг. за неповернені в строк депозити в ТОВ "Український промисловий банк"		-1281	0	0
Списання: не погашена в строк загальнономінальна вартість облігацій ВАТ "Суміхімпром" (серія А)		-850	0	0

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Списання: неотриманий в строк купонний дохід за облігаціями ВАТ "Сумихімпром" (серія А)		-212	0	0
Списання: неотриманий в строк купонний дохід за облігаціями ТОВ "Караван" (серія А)		-16	0	0
Списання: неотриманий в строк купонний дохід за облігаціями ТОВ "Інсахарпром-К" (серія А)		-175	0	0
Валютні операції (продаж)		21	0	0
Часткове повернення від ліквідатора: прострочена Дтзаборг. за нарах. %% в АКБ "Трансбанк" (ВАТ)		12	0	0
Списання часткове: прострочена Дтзаборг. за нарах. %% в АКБ "Київ" (ПАТ)		-1	0	0
Списання часткове: прострочена Дтзаборг. за неповернені в строк депозити з АКБ "Київ" (ПАТ)		-56	0	0
Списання: не отриманий в строк купонний дохід за обл-ми ХДАВП		-76	0	0
Списання: не отриманий в строк дохід від погашення за обл-ми ХДАВП		-1432	0	0
Списання часткове: прострочена Дтзаборг. за нарах. %% в ПАТ "Ощадбанк"		-1	0	0
Всього (р.140+р.150+р.160+р.170+р.180+р.190+р.200+р.210 +р.220+р.230+ р.240+р.250+р.260+р.270)	280	-3832	-22	53
2. Пасивний дохід, отриманий на активи недержавного пенсійного фонду:				
Дохід (втрати) від коштів, розміщених на вкладних (депозитних) банківських рахунках, з них :	290	15025	383	1508
дохід від коштів, розміщених в ощадних (депозитних) сертифікатів банків	291	11392	0	0
Дохід від боргових цінних паперів (р.301+р.302+р.303+р.304+р.305+р.306+р.307):	300	12634	287	1586
цінних паперів, дохід за якими гарантовано Кабінетом Міністрів України	301	8486	164	1278
цінних паперів, дохід за якими гарантовано Радою міністрів Автономної Республіки Крим, місцевими радами відповідно до законодавства	302	0	0	0
облігацій місцевих позик	303	12	0	0
облігацій підприємств, емітентами яких є резиденти України	304	4136	123	308
цінних паперів, дохід за якими гарантовано урядами іноземних держав	305	0	0	0
облігацій іноземних емітентів	306	0	0	0
іпотечних цінних паперів	307	0	0	0
Дивіденди від (р.311+р.312):	310	75	0	0
акцій українських емітентів	311	75	0	0
акцій іноземних емітентів	312	0	0	0
Плата за користування об'єктами нерухомості	320	0	0	0

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Відсотки, нараховані на кошти, розміщені у банківських металах	330	0	0	0
Відсотки, нараховані на кошти, що знаходяться на поточному рахунку	340	17	0	0
Дохід від користування іншими активами, не забороненими законодавством України (з розбивкою за видами активів)	350	0	0	0
Всього (р.290+р.300+р.310+р.320+р.330+р.340+р.350)	360	27751	670	3094
3. Інші доходи (втрати) недержавного пенсійного фонду	370	139	0	280
4. Витрати, що відшкодовуються за рахунок пенсійних активів				
Витрати на оплату послуг з адміністрування недержавного пенсійного фонду (р.381+р.382+р.383) з них:	380	3735	149	585
послуги з адміністрування недержавного пенсійного фонду	381	3735	149	585
рекламні послуги	382	0	0	0
витрати на оприлюднення інформації про діяльність недержавного пенсійного фонду	383	0	0	0
Винагорода за надання послуг з управління активами недержавного пенсійного фонду	390	9045	307	1206
Оплата послуг зберігача	400	698	23	97
Оплата послуг з проведення планових аудиторських перевірок недержавного пенсійного фонду	410	94	0	25
Оплата послуг, пов'язаних із здійсненням операцій з пенсійними активами, які надаються третіми особами (р.421+р.422+р. 423), з них:	420	70	4	17
послуг торговців цінними паперами (посередника)	421	70	4	17
витрат на ведення обліку та перереєстрацію прав власності на цінні папери	422	0	0	0
Витрати на ведення обліку та перереєстрацію прав власності на нерухомість	423	0	0	0
Оплата інших послуг, надання яких передбачено чинним законодавством з недержавного пенсійного забезпечення (з розбивкою за видами)	430	1	1	1
Загальна сума витрат, що відшкодовані за рахунок пенсійних активів (р. 380 + р. 390 + р. 400 + р. 410 + р. 420 + р. 430)	440	13643	484	1931
Прибуток (збиток) від інвестування активів недержавного пенсійного фонду (р. 280 + р. 360 + р. 370) - р. 440	450	10415	164	1496
Чиста вартість пенсійних активів на кінець звітного періоду (частина р.050-р.120-р.130+р.450)	2	x	x	29117
Зміна чистої вартості пенсійних активів (рядок 2-рядок 1)	3	x	x	1098

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

1.3. Інвестиційний портфель

Одиниця виміру, тис. грн.

№ з/п	Найменування активу	Балансова вартість	Частка у загальній балансовій вартості активів
1	Активи НПФ всього, в т.ч.	29321	100,00%
1.1.	Депозитні рахунки у банківських установах та поточному рахунку	13433	45,81%
1.1.1.	ПАТ «Ощадбанк»	277	0,94%
1.1.2.	ПАТ «ПроКредитБанк»	2300	7,84%
1.1.3.	ПАТ «Ощадбанк»	925	3,15%
1.1.4.	ПАТ «Ощадбанк»	304	1,04%
1.1.5.	АТ «Укрексімбанк»	550	1,88%
1.1.6.	АТ «Укрексімбанк»	1950	6,65%
1.1.7.	ПАТ «ПроКредитБанк»	498	1,70%
1.1.8.	ПАТ «Ощадбанк»	720	2,46%
1.1.9.	ПАТ «Ідея Банк»	2500	8,53%
1.1.10.	АТ «Укрексімбанк»	388	1,32%
1.1.11.	ПАТ «Ощадбанк»	582	1,98%
1.1.12.	ПАТ КБ «ПриватБанк»	360	1,23%
1.1.13.	ПАТ «Ідея Банк»	9	0,03%
1.1.14.	ПАТ «Ідея Банк»	249	0,85%
1.1.15.	ПАТ КБ «ПриватБанк»	1500	5,12%
1.1.16.	ПАТ «Райффайзен Банк Аваль» поточний рахунок	292	0,99%
1.1.17.	ПАТ «Райффайзен Банк Аваль» поточний рахунок	29	0,10%
1.2.	Державні облігації	12131	41,38%
1.2.1.	МФУ UA4000185151	400	1,36%
1.2.2.	МФУ UA4000186928	145	0,50%
1.2.3.	МФУ UA4000180400	2315	7,89%
1.2.4.	МФУ UA4000185557	3644	12,43%
1.2.5.	МФУ UA4000186159	620	2,12%
1.2.6.	МФУ UA4000194568	990	3,38%
1.2.7.	МФУ UA4000178891	2558	8,72%
1.2.8.	МФУ UA4000197081	653	2,23%
1.2.9.	МФУ UA4000194138	806	2,75%
1.3.	Банківські метали	x	x
1.4.	Акції	2220	7,57%
1.4.1.	АТ «Мотор Січ»	1586	5,41%
1.4.2.	МНР S.A.	634	2,16%
1.5.	Облігації	1328	4,53%
1.5.1.	ПАТ «Укрпошта»	1328	4,53%
1.5.	Дебіторська заборгованість	209	0,71%
1.5.1.	ПАТ КБ «ПриватБанк»	11	0,04%
1.5.2.	АТ «Державний ощадний банк»	7	0,02%
1.5.3.	ПАТ «ПроКредитБанк»	38	0,13%

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

1.5.4.	ПРАТ «Івекс Капітал»	150	0,51%
1.5.5.	АТ «Укресімбанк»	3	0,01%
1.7.	Інші активи	x	x

1.4. Інформація про пенсійний фонд та програми пенсійного забезпечення

1.4.1. Інформація про Фонд

Найменування Фонду:

українською мовою повне: Непідприємницьке товариство «Відкритий недержавний пенсійний фонд «Європа»;

українською мовою скорочене: НТ «ВНПФ «Європа»; ;

англійською мовою повне: Not for – profit company «Open non – state pension fund «Europe»

Юридичний статус Фонду

Непідприємницьке товариство «Відкритий недержавний пенсійний фонд «Європа» (далі – Фонд) є юридичною особою з моменту його державної реєстрації, має статус неприбуткової організації (непідприємницького товариства), яка не має на меті одержання прибутку для його наступного отримання засновником Фонду, відповідно до Закону України «Про недержавне пенсійне забезпечення» та Статуту Фонду.

Дата первинної реєстрації Фонду: 04.06.2004 року.

Ідентифікаційний код юридичної особи (Фонду): 26581709

Місцезнаходження Ради Фонду: 04116, м.Київ, вул.Ванди Василевської, буд.7.

Вид Фонду – відкритий, тобто це недержавний пенсійний фонд, засновниками якого можуть бути будь-які юридичні особи (крім тих, діяльність яких фінансується за рахунок державного бюджету України чи місцевих бюджетів).

Фонд має самостійний баланс, рахунки у зберігача, печатку, штампи та бланки зі своїм найменуванням, власну символіку.

НТ «ВНПФ «Європа» включено до державного реєстру фінансових установ, які надають фінансові послуги на ринку недержавного пенсійного забезпечення на підставі розпорядження № 2877 від 26.11.2004 року, реєстраційний номер 12100295, Свідоцтво про реєстрацію фінансової установи серії ПФ № 21, видане 07.02.2006 року.

Засновники Фонду:

Одноосібним засновником НТ «ВНПФ «Європа» є Товариство з обмеженою відповідальністю «Компанія з управління активами «Європа», код ЄДРПОУ 32851019, місцезнаходження: 04116, м. Київ, вул. Старокиївська, 10 літера (И), оф. 102.

Предмет діяльності Фонду

Предметом діяльності НТ «ВНПФ «Європа» є накопичення пенсійних внесків на користь учасників пенсійного фонду з подальшим управлінням пенсійними активами, а також здійснює пенсійні виплати учасникам фонду у визначеному законодавством порядку.

Органи управління Фонду

Органами управління НТ «ВНПФ «Європа» є Збори Засновників та Рада фонду.

Станом на 31.12.2018 року рада Фонду складається з 5 осіб. Члени ради Фонду: Беліченко Микола В'ячеславович, Синенко Олена Сергіївна, Чигринов Ігор Андрійович, Климчук Олександр Дмитрович, Петрук Андрій Феодосійович.

Рада фонду є єдиним регулярно діючим органом управління НТ «ВНПФ «Європа», що здійснює контроль за поточною діяльністю Фонду та вирішує основні питання його роботи. Засідання Ради Фонду проводяться періодично (не рідше одного разу на квартал).

Створення інших органів управління Фонду заборонено.

Фінансові установи, що обслуговують Фонд:

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Адміністрування та управління активами Фонду виконує Товариство з обмеженою відповідальністю «Компанія з управління активами «Європа» (далі – Адміністратор/КУА) відповідно до договорів: Договору про управління активами Непідприємницького товариства «Відкритий державний пенсійний фонд «Європа» від 25.02.2005 року № 1-КУА/Є та Договору про адміністрування Непідприємницького товариства «Відкритий недержавний пенсійний фонд «Європа» від 25.02.2005 року № 1-А/Є.

Адміністратора/КУА діє на підставі таких ліцензій:

Ліцензія Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку на провадження професійної діяльності на фондовому ринку – діяльності з управління активами інституційних інвесторів (діяльність з управління активами) серії АЕ № 294423, видана 16.09.2014 року, строк дії з 09.04.2012 р. необмежений;

Ліцензія Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг на провадження діяльності з адміністрування недержавних пенсійних фондів серії АВ № 614849, видана 23.09.2014 року, строк дії з 25.12.2007 р. безстроковий.

Місцезнаходження Адміністратора/КУА: 04116, м. Київ, вул. Старокиївська, 10 літера (И), оф. 102.

Зберігачем НТ «ВНПФ «Європа» є Публічне акціонерне товариство «Райффайзен Банк Аваль» (далі – Зберігач), який надає Фонду відповідні послуги згідно з Договором про обслуговування недержавного пенсійного фонду зберігачем від 21.08.2006 року № 16-01/08/443-Ю.

Зберігач діє на підставі Ліцензії на провадження професійної діяльності на фондовому ринку – депозитарної діяльності депозитарної установи серії АЕ № 263201 від 13.08.2013, строк дії з 12.10.2013 року необмежений та депозитарної діяльності із зберігання активів пенсійних фондів серії АЕ № 263203 від 13.08.2013 року, строк дії з 12.10.2013 року необмежений.

Місцезнаходження Зберігача: 01011, м. Київ, вул. Лескова, 9.

1.4.2. Опис програми пенсійного забезпечення Фонду

Працедавці та вкладники Фонду

Працедавцями Фонду є 1003 юридичних осіб. Фонд здійснює недержавне пенсійне забезпечення персоналу цих підприємств, що є вкладниками на користь своїх працівників. Недержавною пенсійною програмою охоплені всі працівники цих підприємств, які працюють на умовах трудового законодавства відповідно до колективних договорів підприємств. Станом на 31.12.2018 р. недержавний пенсійний фонд обслуговує 123143 працівника.

Також вкладниками Фонду є 8156 фізичних осіб, які сплачують внески на свою користь, або на користь своїх родичів.

Учасники Фонду

Учасниками Фонду є фізичні особи, на користь яких сплачуються (сплачувалися) пенсійні внески до Фонду і які мають право на отримання пенсійних виплат або отримують такі виплати на умовах і в порядку, визначених пенсійним контрактом та договором про виплату.

Кількість учасників на 31.12.2018 р. становить 133491.

Тип пенсійної програми з визначеними внесками

Вкладники пенсійної програми роблять до Фонду внески на добровільних умовах. Працедавці можуть робити внески як фіксовані суми, або як відсоток від заробітної плати. Розмір внесків визначений у пенсійної програмі.

Умови припинення пенсійної програми

Враховуючи добровільний порядок накопичення, пенсійна програма участі у Фонді може бути припинена по ініціативі вкладника у будь-який момент часу. При цьому працівники такого працедавця можуть залишатися учасниками Фонду, та, за бажанням, укласти пенсійні контракти на свою користь та самостійно продовжувати пенсійне накопичення.

Порядок укладення пенсійних контрактів з Фондом

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Пенсійний контракт є договором між Фондом та його вкладником, який укладається від імені Фонду його Адміністратором, та згідно з яким здійснюється недержавне пенсійне забезпечення учасника Фонду за рахунок пенсійних внесків такого вкладника. Пенсійний контракт укладається у письмовій формі. Учасникам по такому контракту надається примірник, який включає їх особисті дані.

Пенсійні схеми, порядок внесення змін до них та їх скасування

Умови та порядок недержавного пенсійного забезпечення, що здійснюється Фондом, визначаються пенсійними схемами, які розробляються з дотриманням вимог Закону, інших нормативно-правових актів з питань недержавного пенсійного забезпечення та Статуту.

Фонд використовує одну пенсійну схему:

Пенсійна схема № 1, яка є невід'ємним Додатком № 1 до Статуту НТ «ВНПФ «Європа», затверджена Зборами засновників Протокол № 26/09/2011 від 26.09.2011 року.

Пенсійна схема визначає умови та порядок здійснення пенсійних внесків до Фонду.

Сума пенсійних коштів, що належить кожному учаснику Фонду, визначається множенням кількості одиниць пенсійних активів Фонд, облікованих на індивідуальному пенсійному рахунку його учасника, на чисту вартість одиниці пенсійних активів Фонду та відображається на індивідуальному пенсійному рахунку учасника Фонду. Сума пенсійних коштів усіх учасників пенсійного Фонду дорівнює чистій вартості активів останнього. Чиста вартість активів Фонду, кількість одиниць його пенсійних активів та чиста вартість одиниці пенсійних активів Фонду визначаються щоденно.

Пенсійні внески до Фонду

Пенсійні внески – грошові кошти, сплачені вкладником до Фонду в розмірі та порядку, установленому пенсійним контрактом, укладеним з Фондом згідно з умовами обраної пенсійної схеми. Максимальний розмір пенсійних внесків не обмежується. Пенсійні внески сплачуються лише в національній валюті України, а у випадках, передбачених законодавством України, в іноземній валюті за офіційним обмінним курсом Національного банку України, що діяв на момент сплати, шляхом готівкових та(або) безготівкових розрахунків. Юридичні особи сплачують пенсійні внески лише в безготівковій формі.

Пенсійні внески сплачуються перерахуванням відповідних грошових сум на поточні рахунки Фонду у його Зберігача. Розмір та порядок сплати пенсійних внесків встановлюється пенсійним контрактом відповідно до обраної пенсійної схеми.

Пенсійні активи Фонду

Пенсійні активи – активи Фонду, сформовані виключно внаслідок пов'язаної з провадженням ним діяльності з недержавного пенсійного забезпечення.

Пенсійні активи Фонду складаються із:

- 1) активів у грошових коштах;
- 2) активів у цінних паперах;
- 3) інших активів згідно із законодавством.

Інвестиційна діяльність з активами Фонду здійснюється відповідно до його Інвестиційної декларації та вимог Закону «Про недержавне пенсійне забезпечення».

Інвестиційна декларація

Інвестиційна декларація є документом, який визначає інвестиційну політику Фонду. Інвестиційна декларація Фонду затверджена Радою Фонду 20.06.2012 року (протокол № 20/06/12) та містить загальні обмеження для забезпечення збереження та примноження пенсійних активів учасників Фонду. Рада Фонду регулярно переглядає інвестиційну діяльність Фонду та інвестиційну декларацію. Зміни та доповнення до інвестиційної декларації розробляються та затверджуються Радою Фонду.

Використання пенсійних активів Фонду

Пенсійні активи, що накопичуються у Фонді, використовуються для цілей його інвестиційної діяльності, виконання зобов'язань Фондом перед його учасниками та оплати

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

витрат, пов'язаних зі здійсненням недержавного пенсійного забезпечення з урахуванням обмежень, встановлених законодавством.

Основні показники діяльності Фонду

- ✓ Чисті активи Фонду на 31.12.2018 року – 29 117 тис. грн.
- ✓ Загальна сума надходжень пенсійних внесків до Фонду за 2018 рік становить 142 тис. грн, у тому числі сума переведення пенсійних коштів з інших недержавних пенсійних фондів – 0,00 тис. грн.
- ✓ Інвестиційний прибуток, розподілений між учасниками Фонду в 2018 році, становить 1496 тис. грн.
- ✓ За звітний 2018 рік здійснено пенсійних виплат на загальну суму 540 тис. грн., переведено пенсійних коштів до іншого недержавного пенсійного фонду 3 тис. грн.
- ✓ Приріст чистих активів Фонду за 2018 рік – 1098 тис. грн.
- ✓ Чиста вартість одиниці пенсійних активів Фонду станом на 31.12.2018 року – 1,840511. Чиста вартість одиниці пенсійних активів Фонду станом на 31.12.2017 року - 1,746570.
- ✓ Приріст чистої вартості одиниці пенсійних активів (дохідність Фонду) за 2018 рік – 10,53 %.

2. ОСНОВИ ПІДГОТОВКИ, ЗАТВЕРДЖЕННЯ І ПОДАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

2.1. Ідентифікація фінансової звітності

Фінансова звітність Фонду є фінансовою звітністю загального призначення, яка має на меті задовольнити потреби користувачів, які не можуть вимагати складати звітність згідно з їхніми інформаційними потребами. Метою фінансової звітності є надання інформації про фінансовий стан, фінансові результати діяльності та грошові потоки Фонду, яка є корисною для широкого кола користувачів у разі прийняття ними економічних рішень

2.2. Валюта подання звітності та функціональна валюта, ступінь округлення

Валюта подання звітності відповідає функціональній валюті, якою є українська гривня. Фінансова звітність складена у тисячах гривень, округлених до цілих тисяч

2.3. Концептуальна основа фінансової звітності

Концептуальною основою фінансової звітності Фонду за 2018 рік є Міжнародні стандарти фінансової звітності в редакції, затвердженій Радою з Міжнародних стандартів фінансової звітності. Також застосовані всі інтерпретації Комітету з інтерпретацій міжнародної фінансової звітності, обов'язкові для 2018-го фінансового року.

2.4. Припущення про безперервність діяльності

Ця фінансова звітність була підготовлена на основі припущення про безперервність діяльності, відповідно до якого реалізація активів і погашення зобов'язань відбувається в ході звичайної діяльності. Фінансова звітність не включає коригування, які необхідно було б провести в тому випадку, якби Фонд не міг продовжити провадження фінансово-господарської діяльності відповідно до принципів безперервності діяльності.

2.5. Рішення про затвердження фінансової звітності

Випуск фінансової звітності Фонду за 2018 рік був затверджений рішенням Ради Фонду 15 лютого 2019 р. Ні засновники Фонду, ні інші особи не мають права вносити зміни до цієї фінансової звітності після її випуску.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

СУТТЄВІ ПОЛОЖЕННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ

3.1. База, використана для оцінки активів

Інвестиції Фонду відображаються за справедливою вартістю. Щодо ринкових цінних паперів, тобто тих, операції з якими відбуваються з достатньою частотою та в достатньому обсязі, щоб надавати інформацію про ціноутворення на безперервній основі, то справедливою вартістю є ринкова ціна. Щодо цінних паперів, для яких активний ринок відсутній, справедлива вартість розраховується з використанням інших методів оцінки фінансових інструментів, дозволених МСФЗ 13 «Оцінки за справедливою вартістю».

Такі методи оцінки включають використання біржових котирувань на неактивних ринках або даних про поточну ринкову вартість іншого аналогічного за характером інструменту, аналіз дисконтованих грошових потоків або інші моделі визначення справедливої вартості. Передбачувана справедлива вартість фінансових активів і зобов'язань визначається з використанням наявної інформації про ринок і відповідних методів оцінки.

Ринкова вартість належних Фонду цінних паперів, що обертаються більш як на одному організаторі торгівлі, для розрахунку вартості активів оцінюється на дату розрахунку вартості активів за біржовим курсом на основному (найсприятливішому) ринку.

Стосовно інвестицій, щодо яких оцінити справедливую вартість неможливо, у кожному випадку розкриваються причини, з яких не використовується справедлива вартість. Ті цінні папери, які мають фіксовану вартість погашення та були придбані для виконання зобов'язань згідно з програмою пенсійного забезпечення або певних її частин, відображаються за сумами, що базуються на їх остаточній вартості погашення, припускаючи існування постійної норми прибутку до строку погашення.

Стосовно інвестицій, таких як сукупне право на власність підприємства, оцінити справедливую вартість яких неможливо, у кожному випадку здійснюється розкриття причин того, чому не використовується справедлива вартість.

3.2. Суттєві облікові політики

3.2.1. Облікові політики – це конкретні принципи, основи, домовленості, правила та практика, затверджені Адміністратором Фонду та застосовані ним при складанні та поданні фінансової звітності. При виборі облікових політик Фонд використовував таку редакцію МСФЗ, яка є актуальною на дату складання фінансової звітності.

Якщо приймається рішення про дострокове застосування нововведеного МСФЗ (за умови, що МСФЗ дозволяє дострокове застосування), Адміністратор Фонду вносить доповнення до облікових політик, і вони застосовуються для складання фінансової звітності. Прийнята облікова політика Фонду застосовується послідовно для аналогічних операцій, інших подій та умов, якщо тільки конкретний МСФЗ спеціально не вимагатиме або не дозволитиме розподіл статей за категоріями, для яких можуть застосовуватися різні облікові політики.

3.2.2. Облікова політика Фонду встановлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності.

3.2.3. Фінансова звітність Фонду за МСФЗ складається і подається Адміністратором Фонду згідно з ч. 6 ст. 21 Закону України «Про недержавне пенсійне забезпечення» Раді Фонду та Національній комісії, що здійснює державне регулювання ринків фінансових послуг. Фінансова звітність Фонду оприлюднюється відповідно до Закону України «Про недержавне пенсійне забезпечення».

3.2.4. Звітним періодом є календарний рік, тобто період з 01 січня по 31 грудня звітного року.

3.2.5. Функціональною валютою вважається українська гривня.

3.2.6. Перелік та назви форм фінансової звітності Фонду відповідають встановленим НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». Аналіз витрат, визнаних у прибутку або збитку, здійснюється з використанням класифікації, заснованої на функції витрат, і на

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

виконання вимог п. 105 МСБО 1 «Подання фінансової звітності» у Примітках розкривається структура витрат за характером.

3.2.7. Представлення грошових потоків від операційної діяльності у фінансовій звітності здійснюється із застосуванням прямого методу, згідно з яким розкривається інформація про основні класи валових надходжень грошових коштів чи валових виплат грошових коштів. Інформація про основні види валових грошових надходжень та валових грошових виплат формується на підставі облікових записів Фонду.

3.2.8. У зв'язку з тим, що у Фонді нормальний операційний цикл не можна чітко ідентифікувати, прийнято його тривалість вважати рівною 12 місяцям.

Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти складаються з коштів на поточних рахунках, депозитів до запитання та строкових депозитів.

Еквіваленти грошових коштів – це короткострокові, високоліквідні інвестиції, які вільно конвертуються у відомі суми грошових коштів і яким притаманний незначний ризик зміни вартості. Інвестиція визначається зазвичай як еквівалент грошових коштів тільки в разі короткого строку погашення, наприклад, упродовж не більше ніж три місяці з дати придбання.

Грошові кошти та їх еквіваленти можуть утримуватися, а операції з ними проводитися в національній.

До грошових коштів також прирівнюються кошти, депоновані (блоковані) на торгових рахунках та призначені для покриття операцій купівлі на ринку заявок фондової біржі.

Грошові кошти та їх еквіваленти визнаються за умови відповідності критеріям визнання активами.

Первісна та подальша оцінка грошових коштів та їх еквівалентів здійснюється за справедливою вартістю, яка дорівнює їх номінальній вартості.

У разі призначення НБУ в банківській установі тимчасової адміністрації або прийняття НБУ рішення про ліквідацію банківської установи та відсутності ймовірності повернення грошових коштів, визнання їх як активу припиняється і відображається у складі збитків звітного періоду.

Депозити (крім депозитів до запитання)

Депозит (вклад) – це грошові кошти в безготівковій формі у валюті України, які банк прийняв від вкладника або які надійшли для вкладника на договірних засадах на визначений строк зберігання чи без зазначення такого строку (під відсоток або дохід в іншій формі) і підлягають виплаті вкладнику відповідно до законодавства України та умов договору.

Депозит визнається у звіті про фінансовий стан тоді і лише тоді, коли Фонд стає стороною контрактних положень щодо цього інструменту.

Первісна оцінка депозиту здійснюється за його справедливою вартістю, яка зазвичай дорівнює його номінальній вартості. Витрати за операцією, навіть якщо вони прямо відносяться до укладання договору про депозит, не включаються до первісної оцінки депозиту, а визнаються витратами періоду.

Винятком, коли номінальна вартість депозиту може не дорівнювати його справедливій вартості, може бути суттєва відмінність відсоткової ставки, передбаченої депозитним договором, від поточних ринкових ставок за подібними депозитами, у результаті чого дисконтовані грошові потоки за різними ставками можуть суттєво відрізнитися.

Подальша оцінка депозитів у національній валюті здійснюється за справедливою вартістю очікуваних грошових потоків.

Вартість очікуваних грошових потоків за депозитом – це теперішня вартість грошових потоків (виплат за депозитним договором), які очікуються до отримання відповідно до графіку виплат, дисконтованих за депозитними ставками. Справедлива вартість очікуваних грошових потоків відображає нинішні ринкові очікування стосовно таких майбутніх грошових потоків.

У разі зміни справедливої вартості депозитів, що мають місце на звітну дату, такі зміни визнаються у прибутку (збитку) звітного періоду.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Зміни справедливої вартості депозитів можливі у випадку суттєвих коливань (підвищення або зниження) поточних ринкових відсоткових ставок подібних депозитів.

У разі виникнення таких коливань здійснюється перерахунок справедливої вартості депозитів, а зміна справедливої вартості визнається у прибутку (збитку) звітного періоду.

Подальша оцінка депозитів у разі призначення НБУ в банківській установі тимчасової адміністрації або ухвалення НБУ рішення про ліквідацію банківської установи здійснюється в сумі очікуваних надходжень грошових коштів з урахуванням ймовірності та строку їх повернення.

За відсутності ймовірності повернення депозитів визнання їх як активу припиняється і відображається у складі збитків звітного періоду.

Боргові цінні папери

Відповідно до Закону України «Про недержавне пенсійне забезпечення» до складу активів пенсійного фонду в боргових цінних паперах можуть належати облігації, іпотечні облігації та ощадні (депозитні) сертифікати.

Облігація – це цінний папір, що посвідчує внесення його першим власником грошей, визначає відносини позики між власником облігації та емітентом, підтверджує зобов'язання емітента повернути власникові облігації її номінальну вартість у передбачений проспектом емісії (для державних облігацій України – умовами їх розміщення) строк та виплатити дохід за облігацією, якщо інше не передбачено проспектом емісії (для державних облігацій України – умовами їх розміщення).

Боргові цінні папери визнаються у звіті про фінансовий стан тоді і лише тоді, коли Фонд стає стороною контрактних положень щодо цих інструментів.

Первісна оцінка боргових цінних паперів як фінансових активів здійснюється за справедливою вартістю, яка зазвичай дорівнює ціні операції, у ході якої був отриманий актив. Проте, якщо існують свідчення, що ціна операції (придбання) не відповідає справедливій вартості боргових цінних паперів, які придбаваються, визнається прибуток (збиток) при первісному визнанні.

Борговий цінний папір повинен бути нескасовно призначений як такий, що оцінюється за справедливою вартістю з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку, якщо таке призначення усуває або значно зменшує невідповідність оцінки чи визнання, яку інколи називають «неузгодженістю обліків», що інакше виникне внаслідок оцінювання активів або зобов'язань чи визнання прибутків або збитків за ними на різних підставах.

Витрати на придбання боргових цінних паперів, що оцінюються в подальшому за справедливою вартістю, не включаються до їх первісної вартості при визнанні і визнаються витратами періоду.

Подальша оцінка боргових цінних паперів здійснюється за справедливою вартістю. Ринкова вартість належних Фонду боргових цінних паперів оцінюється за офіційним біржовим курсом організатора торгів на дату оцінки. Якщо боргові цінні папери мають обіг більш як на одному організаторі торгівлі, під час розрахунку вартості активів такі інструменти оцінюються за курсом на основному ринку для цього боргового цінного паперу або, за відсутності основного ринку, на найсприятливішому ринку для нього. За умови відсутності свідчень на користь протилежного положення ринок, на якому НПФ зазвичай здійснює операцію продажу активу, приймається за основний або, за відсутності основного ринку, за найсприятливіший ринок.

Ринкова вартість боргових цінних паперів, що не мають обігу на організованому ринку або щодо яких організатори торгів не встановили біржовий курс, оцінюється на підставі інформації про котирування аналогічних боргових цінних паперів. Аналогічними вважаються цінні папери, які, як мінімум, мають такий самий кредитний рейтинг. Якщо спостерігається відхилення параметрів аналогічних боргових цінних паперів від параметрів цінного паперу, що оцінюється, проводяться коригування, які враховують ці відмінності. У разі зміни справедливої

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

вартості боргових цінних паперів, що мають місце на звітну дату, такі зміни визнаються у прибутку (збитку) звітного періоду.

Справедлива вартість цінних паперів, обіг яких зупинений, дорівнює нулю.

Інструменти капіталу

Інструменти капіталу – це будь-які контракти, які засвідчують залишкову частку в активах суб'єкта господарювання після вирахування всіх його зобов'язань.

До інструментів капіталу відносяться акції та паї (частки) господарських товариств.

Акція – це іменний цінний папір, який посвідчує майнові права його власника (акціонера), що стосуються акціонерного товариства, у тому числі право на отримання частини прибутку акціонерного товариства у вигляді дивідендів та право на отримання частини майна акціонерного товариства у разі його ліквідації, право на управління акціонерним товариством, а також немайнові права, передбачені Цивільним кодексом України та законом, що регулює питання створення, діяльності та припинення акціонерних товариств, і законодавством про інститути спільного інвестування.

МСФЗ 9 розглядає акції як інвестиції в інструменти капіталу.

Інструменти капіталу визнаються у Звіті про фінансовий стан тоді і лише тоді, коли Фонд стає стороною контрактних положень щодо цих інструментів.

Первісна оцінка інструментів капіталу здійснюється за їх справедливою вартістю, яка зазвичай дорівнює ціні операції, у ході якої був отриманий актив. Проте, якщо існують свідчення, що ціна операції (придбання) не відповідає справедливій вартості придбаних інструментів капіталу, різниця визнається як прибуток (збиток) при первісному визнанні.

Витрати на придбання інструментів капіталу визнаються витратами періоду і не включаються до первісної справедливої вартості інструментів капіталу.

Подальша оцінка інструментів капіталу здійснюється за справедливою вартістю на дату оцінки.

Ринкова вартість належних Фонду інструментів капіталу оцінюється за офіційним біржовим курсом організатора торгів на дату оцінки. Якщо інструменти капіталу мають обіг більш як на одному організаторі торгівлі, то під час розрахунку вартості активів такі інструменти оцінюються за курсом на основному ринку для цього інструменту капіталу або, за відсутності основного ринку, на найсприятливішому ринку для нього. Якщо свідчень на користь протилежного положення немає, ринок, на якому Фонд зазвичай здійснює операцію продажу активу, приймається за основний або, за відсутності основного ринку, за найсприятливіший ринок.

Оцінка інструментів капіталу, що входять до складу активів Фонду та перебувають у біржовому списку організатора торгівлі і при цьому не мають визначеного біржового курсу на дату оцінки, здійснюється за останньою балансовою вартістю. Якщо є підстави вважати, що балансова вартість суттєво відрізняється від справедливої, Фонд визначає справедливую вартість за допомогою інших методів оцінки або залучає до оцінки незалежного оцінювача. Відхилення можуть бути зумовлені значними змінами у фінансовому стані емітента та/або змінами кон'юнктури ринків, на яких емітент провадить діяльність, а також змінами у кон'юктурі фондового ринку.

Справедлива вартість цінних паперів емітентів, обіг яких зупинений, дорівнює нулю.

Дебіторська заборгованість

Дебіторська заборгованість – це фінансовий актив, який є контрактним правом отримувати грошові кошти або інший фінансовий актив від іншого суб'єкта господарювання.

Дебіторська заборгованість визнається у звіті про фінансовий стан тоді і лише тоді, коли Фонд стає стороною контрактних положень щодо цього інструменту.

Первісна оцінка дебіторської заборгованості здійснюється за справедливою вартістю, яка дорівнює вартості погашення, тобто сумі очікуваних контрактних грошових потоків на дату оцінки.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Дебіторська заборгованість може бути нескасовно призначена як така, що оцінюється за справедливою вартістю з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку, якщо таке призначення усуває або значно зменшує невідповідність оцінки чи визнання (яку інколи називають «неузгодженістю обліку»), що інакше виникне внаслідок оцінювання активів або зобов'язань чи визнання прибутків або збитків за ними на різних підставах.

Подальша оцінка дебіторської заборгованості здійснюється за справедливою вартістю, яка дорівнює вартості погашення, тобто сумі очікуваних контрактних грошових потоків на дату оцінки. У разі змін справедливої вартості дебіторської заборгованості, що мають місце на звітну дату, такі зміни визнаються у прибутку (збитку) звітного періоду.

3.2.10. Зобов'язання

Поточні зобов'язання – це зобов'язання, які відповідають одній або декільком із нижченаведених ознак:

- Фонд сподівається погасити зобов'язання або зобов'язання підлягає погашенню протягом дванадцяти місяців після звітного періоду;
- Фонд не має безумовного права відстрочити погашення зобов'язання упродовж щонайменше 12 місяців після звітного періоду.

Поточні зобов'язання визнаються за умови відповідності визначенню і критеріям визнання зобов'язань.

Первісна та подальша оцінка поточних зобов'язань здійснюється за вартістю погашення.

3.2.11. Доходи

Дохід – це збільшення економічних вигід протягом облікового періоду у вигляді надходження чи збільшення корисності активів або у вигляді зменшення зобов'язань, результатом чого є збільшення чистих активів, за винятком збільшення, пов'язаного з внесками учасників.

Дохід визнається у звіті про прибутки та збитки за умови відповідності визначенню та критеріям визнання. Це, власне, означає, що визнання доходу відбувається одночасно з визнанням збільшення активів або зменшення зобов'язань.

Дохід від продажу фінансових інструментів, інвестиційної нерухомості або інших активів визнається у прибутку або збитку в разі задоволення всіх наведених далі умов:

- а) Фонд передав покупцеві суттєві ризики і винагороди, пов'язані з власністю на фінансовий інструмент, інвестиційну нерухомість або інші активи;
- б) за Фондом не залишається ані подальша участь управлінського персоналу у формі, яка зазвичай пов'язана з володінням, ані ефективний контроль за проданими фінансовими інструментами, інвестиційною нерухомістю або іншими активами;
- в) суму доходу можна достовірно оцінити;
- г) ймовірно, що до Фонду надійдуть економічні вигоди, пов'язані з операцією;
- г) витрати, які були або будуть понесені у зв'язку з операцією, можна достовірно оцінити.

Дохід, який виникає в результаті використання третіми сторонами активів Фонду, що приносять відсотки та дивіденди, визнається у прибутку або збитку, якщо: є ймовірність, що економічні вигоди, пов'язані з операцією, надходять до Фонду, або можна достовірно оцінити суму доходу.

Дохід за фінансовим активом або фінансовим зобов'язанням, що оцінюється за справедливою вартістю, визнається у прибутку або збитку.

Дохід оцінюється за справедливою вартістю компенсації, яка була отримана або підлягає отриманню. Сума доходу, яка виникає в результаті операції, як правило, визначається шляхом угоди між суб'єктом господарювання та покупцем або користувачем активу. Вона оцінюється за справедливою вартістю отриманої компенсації або компенсації, яка має бути отримана з урахуванням суми будь-якої торговельної знижки чи знижки з обсягу, що надається суб'єктом господарювання.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Дохід, який виникає в результаті використання третіми сторонами активів Фонду, що приносять відсотки та дивіденди, визнається на такій основі:

а) відсотки визнаються із застосуванням методу ефективної ставки відсотка. Ефективна ставка відсотка – це ставка, яка точно дисконтує попередньо оцінені майбутні платежі або надходження грошових коштів упродовж очікуваного строку дії фінансового інструмента та, якщо доцільно, протягом коротшого періоду до його балансової вартості. У разі розміщення депозитів на звичайних умовах ефективна ставка відсотка відповідає номінальній. Незвичайними умовами розміщення депозитів є суттєве відхилення номінальної ставки відсотка від ставок за подібними депозитами;

б) дивіденди визнаються, коли встановлюється право Фонду на їх отримання.

Коли виникає невизначеність щодо отримання суми, яку вже включено до суми доходу, неотримана сума (або сума, щодо якої перестає існувати ймовірність відшкодування), визнається як витрати, а не як коригування суми первісно визнаного доходу.

3.2.12. Витрати

Витрати – це зменшення економічних вигід протягом облікового періоду у вигляді вибуття чи амортизації активів або у вигляді виникнення зобов'язань, результатом чого є зменшення чистих активів, за винятком зменшення, пов'язаного з виплатами учасникам.

Витрати визнаються у звіті про прибутки та збитки за умови відповідності визначенню та одночасно з визнанням збільшення зобов'язань або зменшення активів.

Витрати визнаються у звіті про прибутки та збитки, коли видатки не надають майбутніх економічних вигід або тоді та тією мірою, якою майбутні економічні вигоди не відповідають або перестають відповідати визнанню як активу у звіті про фінансовий стан.

Витрати визнаються у звіті про прибутки та збитки також у тих випадках, коли виникають зобов'язання без визнання активу.

3.3. Інші застосовані облікові політики, що є доречними для розуміння фінансової звітності

Питання, не врегульовані обліковою політикою Фонду, регулюються відповідно до МСФЗ та чинного законодавства України.

3.4. Відповідність облікової політики звітного та попереднього періодів

Прийнята облікова політика відповідає обліковій політиці, що застосовувалася в попередньому звітному році.

3.5. Інформація про добровільні зміни в обліковій політиці

За звітний період облікова політика застосовувалась послідовно до всіх операцій. Зміни і доповнення до облікової політики Фонду можуть бути внесені виключно якщо:

а) вимагається МСФЗ, або

б) призводить до того, що фінансова звітність надає достовірну та доречнішу інформацію про вплив операцій, інших подій або умов на фінансовий стан, фінансові результати діяльності або грошові потоки суб'єкта господарювання.

4. ІСТОТНІ ОБЛІКОВІ СУДЖЕННЯ, ОЦІННІ ЗНАЧЕННЯ І ПРИПУЩЕННЯ

4.1. Опис операційного середовища та економічної ситуації

Фонд функціонує в нестабільному середовищі, що пов'язано з глибокою економічною кризою, політичною нестабільністю та продовженням збройного конфлікту на сході України. Ситуація ускладнюється суттєвими коливаннями валютного курсу національної валюти. Стабілізація економічної ситуації в Україні значною мірою залежатиме від ефективності фіскальних та інших економічних заходів, що будуть вживатися Урядом України. Водночас не існує чіткого уявлення того, що саме робитиме Уряд для подолання кризи.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

У зв'язку з цим неможливо достовірно оцінити ефект впливу поточної економічної ситуації на фінансовий стан Фонду. У результаті виникає невизначеність, яка може вплинути на майбутні операції та можливість збереження вартості його активів. Ця фінансова звітність не включає жодних коригувань, які можуть виникнути в результаті такої невизначеності. Про такі коригування буде повідомлено, якщо вони стануть відомі та зможуть бути оцінені.

4.2. Основні припущення, оцінки та судження

Під час підготовки фінансової звітності Фонд здійснює оцінки та припущення, які мають вплив на елементи фінансової звітності, ґрунтуючись на МСФЗ, МСБО та тлумаченнях, розроблених Комітетом з тлумачень міжнародної фінансової звітності. Оцінки та судження базуються на попередньому досвіді та інших факторах, що за існуючих обставин вважаються обґрунтованими і за результатами яких приймаються судження щодо балансової вартості активів та зобов'язань.

Хоча ці розрахунки базуються на наявній у керівництва Фонду інформації про поточні події, фактичні результати можуть зрештою відрізнятись від цих розрахунків. Області, де такі судження є особливо важливими, області, що характеризуються високим рівнем складності, та області, у яких припущення й розрахунки мають велике значення для підготовки фінансової звітності за МСФЗ, наведені нижче.

4.2.1. Судження щодо операцій, подій або умов за відсутності конкретних МСФЗ

Якщо немає МСФЗ, який конкретно застосовується до операції, іншої події або умови, застосовуються судження під час розроблення та застосування облікової політики, щоб інформація була доречною для потреб користувачів для прийняття економічних рішень та достовірною, у тому значенні, що фінансова звітність:

- подає достовірно фінансовий стан, фінансові результати діяльності та грошові потоки Фонду;
- відображає економічну сутність операцій, інших подій або умов, а не лише юридичну форму;
- є нейтральною, тобто вільною від упереджень;
- є повною в усіх суттєвих аспектах.

Під час формування судження враховується прийнятність наведених далі джерел у низхідному порядку:

а) вимоги в МСФЗ, де ідеться про подібні та пов'язані з ними питання;

б) визначення, критерії визнання та концепції оцінки активів, зобов'язань, доходів та витрат у Концептуальній основі фінансової звітності.

Під час формування судження враховуються крайні положення інших органів, що розробляють та затверджують стандарти, які застосовують подібну концептуальну основу для розроблення стандартів, іншу професійну літературу з обліку та прийняті галузеві практики, тією мірою, якою вони не суперечать вищезазначеним джерелам.

4.2.2. Судження щодо справедливої вартості активів Фонду

Справедлива вартість інвестицій, що активно обертаються на організованих фінансових ринках, розраховується на основі поточної ринкової вартості на момент закриття торгів на звітну дату. В інших випадках оцінка справедливої вартості ґрунтується на судженнях щодо передбачуваних майбутніх грошових потоків, існуючої економічної ситуації, ризиків, властивих різним фінансовим інструментам, та інших факторів.

Для оцінки статей, включених до фінансової звітності Фонду, було використано валюту первинного економічного середовища, у якому працює Фонд (функціональна валюта). Нею є українська гривня.

4.2.3. Судження щодо змін справедливої вартості фінансових активів

Управлінський персонал вважає, що облікові оцінки та припущення, які мають стосунок до оцінки фінансових інструментів, де ринкові котирування не доступні, є ключовим джерелом невизначеності оцінок, тому що: (а) вони з високим ступенем ймовірності зазнають змін з плином часу, оскільки оцінки базуються на припущеннях керівництва щодо відсоткових ставок,

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

волатильності, змін валютних курсів, показників кредитоспроможності контрагентів, коригувань під час оцінки інструментів, а також специфічних особливостей операцій; та (б) вплив зміни в оцінках на активи, відображені в звіті про фінансовий стан, а також на доходи (витрати) може бути значним.

Використання різних маркетингових припущень та/або методів оцінки також може мати значний вплив на передбачувану справедливу вартість.

4.2.4. Судження щодо очікуваних термінів утримання фінансових інструментів

Управлінський персонал застосовує професійне судження щодо термінів утримання фінансових інструментів, що входять до складу пенсійних активів. Професійне судження за цим питанням ґрунтується на оцінці ризиків фінансового інструменту, його прибутковості й динаміці та інших факторах. Проте існують невизначеності, які можуть бути пов'язані з призупиненням обігу цінних паперів, що не є підконтрольним фактором і може суттєво вплинути на оцінку фінансових інструментів.

4.2.5 Використання ставок дисконтування

Станом на 31.12.2018 р. середньозважена відсоткова ставка за короткостроковими банківськими депозитами суб'єктів господарювання в національній валюті становила 16,02% річних.

4.2.6. Судження щодо виявлення ознак знецінення активів Фонду

Кошти, розміщені на рахунках в комерційних банках, що знаходяться в стадії ліквідації, відображаються в балансі за нульовою вартістю. Кошти, розміщені на рахунках в комерційних банках, які не виконують своїх зобов'язань протягом місяця, відображаються в балансі за справедливою вартістю, яка є нижчою за номінальну. Значне й тривале зниження справедливої вартості акції банку є свідченням того, що такий фінансовий інструмент знецінений, а це призвело до винесення судження щодо його знецінення до нульової вартості.

На кожну звітну дату управлінський персонал проводить аналіз фінансових активів на предмет наявності ознак їх знецінення. Збиток від знецінення визнається на основі власного професійного судження управлінського персоналу за наявності об'єктивних даних, що свідчать про зменшення передбачуваних майбутніх грошових потоків за даним активом у результаті однієї або кількох подій, що відбулися після визнання фінансового активу.

5. РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЇ ЩОДО ВИКОРИСТАННЯ СПРАВЕДЛИВОЇ ВАРТОСТІ

5.1. Методики оцінювання та вхідні дані, використані для складання оцінок за справедливою вартістю

Управлінський персонал здійснює виключно безперервні оцінки справедливої вартості активів та зобов'язань, тобто такі оцінки, які вимагаються МСБО 26 на кінець кожного звітного періоду.

<i>Класи активів та зобов'язань, оцінених за справедливою вартістю</i>	<i>Методики оцінювання</i>	<i>Метод оцінки (ринковий, дохідний, витратний)</i>	<i>Вихідні дані</i>
Грошові кошти та їх еквіваленти	Первісна та подальша оцінка грошових коштів та їх еквівалентів здійснюється за справедливою вартістю, яка дорівнює їхній номінальній вартості	Ринковий	Офіційні курси НБУ
Депозити (крім депозитів до	Первісна оцінка депозиту здійснюється за його	Дохідний (дисконтування)	Ставки за депозитами,

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

запитання)	справедливою вартістю, яка зазвичай дорівнює його номінальній вартості. Подальша оцінка депозитів у національній валюті здійснюється за справедливою вартістю очікуваних грошових потоків	грошових потоків)	ефективні ставки за депозитними договорами
Боргові цінні папери	Первісна оцінка боргових цінних паперів як фінансових активів здійснюється за справедливою вартістю, яка зазвичай дорівнює ціні операції, у ході якої був отриманий актив. Подальша оцінка боргових цінних паперів здійснюється за справедливою вартістю	Ринковий, дохідний	Офіційні біржові курси організаторів торгів на дату оцінки, котирування аналогічних боргових цінних паперів, дисконтовані потоки грошових коштів
Інструменти капіталу	Первісна оцінка інструментів капіталу здійснюється за їх справедливою вартістю, яка зазвичай дорівнює ціні операції, у ході якої був отриманий актив. Подальша оцінка інструментів капіталу здійснюється за справедливою вартістю на дату оцінки	Ринковий, витратний	Офіційні біржові курси організаторів торгів на дату оцінки, за відсутності визначеного біржового курсу на дату оцінки, використовується остання балансова вартість, ціни закриття біржового торгового дня
Дебіторська заборгованість	Первісна та подальша оцінка дебіторської заборгованості здійснюється за справедливою вартістю, яка дорівнює вартості погашення, тобто сумі очікуваних контрактних грошових потоків на дату оцінки	Дохідний	Контрактні умови, ймовірність погашення, очікувані вхідні грошові потоки
Поточні зобов'язання	Первісна та подальша оцінка поточних зобов'язань здійснюється за вартістю погашення	Витратний	Контрактні умови, ймовірність погашення, очікувані вихідні грошові потоки

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

5.2. Рівень ієрархії справедливої вартості, до якого належать оцінки справедливої вартості

Класи активів та зобов'язань, оцінених за справедливою вартістю	1 рівень (ціни котирування (не скориговані) на активних ринках на ідентичні активи або зобов'язання)		2 рівень (вхідні дані, (окрім цін котирування, віднесених до 1-го рівня), які можна спостерігати для активу чи зобов'язання прямо або опосередковано)		3 рівень (вхідні дані для активу чи зобов'язання, яких немає у відкритому доступі)		Усього	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Дата оцінки	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Інша поточна дебіторська заборгованість	-	-	-	-	209	66	209	66
Поточні фінансові інвестиції	15679	13778	-	-	-	-	15679	13778
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	-	-	-	-	43	44	43	44
Товари, роботи, послуги	161	152	-	-	-	-	161	152

5.3. Переміщення між 1-м та 2-м рівнями ієрархії справедливої вартості

У 2018 та попередньому році переведень між рівнями ієрархії не було

5.4. Інші розкриття, що вимагаються МСФЗ 13 «Оцінка справедливої вартості»

Управлінський персонал вважає, що наведені розкриття щодо застосування справедливої вартості є достатніми, і не вважає, що за межами фінансової звітності залишилась будь-яка суттєва інформація щодо застосування справедливої вартості, яка може бути корисною для користувачів фінансової звітності.

6. РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЇ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЄ СТАТТІ, ПОДАНІ У ЗВІТНОСТІ

6.1. Грошові кошти та їх еквіваленти

Станом на 31 грудня 2018 року порівняно зі станом на 31 грудня 2017 року грошові кошти Фонду представлені в наступній таблиці:

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Грошові кошти	31 грудня 2018 року тис. грн.	31 грудня 2017 року тис. грн.
Поточні рахунки в національній та іноземній валюті	321	657
Грошові кошти в національній та іноземній валюті на депозитних рахунках	13112	13714
Всього	13433	14371

6.2. Фінансові інвестиції

Фінансові інвестиції	31 грудня 2018 року тис. грн.	31 грудня 2017 року тис. грн.
Акції	2220	1092
Облігації	13459	12686
Всього	15679	13778

6.3. Дебіторська заборгованість

Дебіторська заборгованість	31 грудня 2018 року тис. грн.	31 грудня 2017 року тис. грн.
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів у вигляді відсотків по депозитам в національній та іноземній валюті	59	66
Кошти для купівлі ЦП	150	0
Всього	209	66

Дебіторська заборгованість 150 тис грн., яка виникла в грудні 2018 року, це сума коштів, що перерахована на торговця для купівлі ЦП зі строком погашення січень 2019 року.

6.4. Кредиторська заборгованість

Кредиторська заборгованість	31 грудня 2018 року тис. грн.	31 грудня 2017 року тис. грн.
Кредиторська заборгованість		
-неперсоніфіковані внески	9	10
-за послуги обслуговуючим Фонд компаніям	161	152
-за нарахованими, але не здійсненими виплатами	33	33
- помилкові кошти	1	1
Всього	204	196

6.5. Інші доходи

Інші доходи	2018 рік, тис. грн.	2017 рік, тис. грн.
Дохід від курсової різниці	2297	8943

6.6. Інші фінансові доходи

Фінансові доходи	2018 рік, тис. грн.	2017 рік, тис. грн.
------------------	---------------------	---------------------

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Нараховані відсотки по депозитах в національній валюті	1508	1771
Нарахований купонний дохід	1524	1597
Дивіденди	0	65
Всього	3032	3433

6.7 Інші операційні доходи

Інші операційні доходи	2018 рік, тис. грн.	2017 рік, тис. грн.
Дооцінка фінансових інвестицій	2041	2154
Всього	2041	2154

6.8. Інші витрати

Інші витрати	2018 рік, тис. грн.	2017 рік, тис. грн.
- Переоцінка вартості ЦП, витрати на оплату послуг обслуговуючих компаній, переоцінка активів та фінансових інвестицій та курсова різниця	3945	11809
Всього	3945	11809

6.9. Адміністративні витрати

Структура адміністративних витрат за 2018 рік представлена в наступній таблиці:

Адміністративні витрати	2018 рік тис. грн.	2017 рік тис. грн.
Послуги торговця	17	0
Послуги адміністратора	585	0
Послуги аудиторів	25	0
Послуги зберігача	98	0
Послуги по управлінню активів	1204	0
Всього	1929	0

6.10. Фінансові витрати

Фінансові витрати	2018 рік тис. грн.	2017 рік тис. грн.
Чистий інвестиційний прибуток	1496	2721

6.11. Пенсійні внески та виплати учасникам

Показники	2018 рік тис. грн.	2017 рік тис. грн.
Пенсійні внески, всього	142	181
- від фізичних осіб	49	53
- від роботодавців	93	128
Переведено пенсійних коштів до Фонду	0	66
Всього надходжень до фонду	142	247
Пенсійні виплати, всього	540	427
- на строк від 10 до 15 років	17	15
- одноразові виплати	523	412

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Переведено з Фонду до іншої фінансової установи	3	0
Всього, виплат учасникам	543	427
Разом, змін у пайовому капіталі	-401	-180

7. РОЗКРИТТЯ ІНШОЇ ІНФОРМАЦІЇ

7.1. Операції з пов'язаними сторонами

Пов'язаною стороною є засновник Товариство з обмеженою відповідальністю «Компанія з управління активами «Європа» (код ЄДРПОУ 32851019), у ході звичайної діяльності здійснює операції: управління активами НТ «ВНПФ «Європа» на підставі Договору про управління активами Непідприємницького товариства «Відкритий недержавний пенсійний фонд «Європа» від 25.02.2005 року № 1-КУА/Є та адміністрування на підставі Договору про адміністрування Непідприємницького товариства «Відкритий недержавний пенсійний фонд «Європа» від 25.02.2005 року № 1-А/Є.

7.2. Умовні зобов'язання та невизнані контрактні зобов'язання

Фонд не має умовних активів і зобов'язань, а також і невизнаних контрактних зобов'язань. Фонд має право здійснювати пенсійні виплати згідно діючого законодавства.

7.3. Судові процеси відсутні

7.4. Ризики

7.4.1. Кредитний ризик

Фонд усвідомлює, що інвестиційна діяльність пов'язана з ризиками і вартість чистих активів у мінливому ринковому середовищі може суттєво змінитись унаслідок впливу суб'єктивних та об'єктивних чинників, вірогідність і напрям впливу яких заздалегідь точно передбачити неможливо. До таких ризиків віднесено кредитний, ринковий та ризик ліквідності. Ринковий ризик включає валютний ризик, відсотковий та інший ціновий ризик.

Управління ризиками Фондом здійснюється на основі розуміння причин виникнення ризику, кількісної оцінки його можливого впливу на вартість чистих активів та застосування інструментарію щодо його пом'якшення.

Кредитний ризик – ризик того, що одна сторона контракту про фінансовий інструмент не зможе виконати зобов'язання і це буде причиною виникнення фінансового збитку іншої сторони. Кредитний ризик притаманний таким фінансовим інструментам, як поточні та депозитні рахунки в банках, облігації та дебіторська заборгованість.

Основним методом оцінки кредитних ризиків Фонду є оцінка кредитоспроможності контрагентів, для чого використовуються кредитні рейтинги та будь-яка інша доступна інформація щодо їх спроможності виконувати боргові зобов'язання. Відповідно до Інвестиційної декларації використовуються наступні методи управління кредитними ризиками:

- ліміти щодо боргових зобов'язань за класами фінансових інструментів;
- ліміти щодо боргових зобов'язань перед одним контрагентом (або асоційованою групою);
- ліміти щодо вкладень у фінансові інструменти відповідно до кредитних рейтингів за Національною рейтинговою шкалою;
- ліміти щодо розміщення депозитів у банках з різними рейтингами та випадки дефолту та неповернення депозитів упродовж останніх п'яти років.

Кредитний ризик: підсумкові кількісні дані на 31.12.2018 р.

Активи	31.12.2018	Частка від активів, %	31.12.2017	Частка від активів, %
Поточні фінансові інвестиції*	28790		26400	
Облігації	13459	41,38%	12686	44,96%

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Облігації КМУ	12131	41,38%	12686	44,96%
Облігації підприємств	1328	4,53%		
Акції	2220	7,57%		
Депозити в нац. валюті	13112	44,72%	13714	48,59%
AAA(ukr) (Fitch)				
AA-(ukr) (Fitch)	13112	44,72%	13714	48,59%
без рейтингу				

*Поточні фінансові інвестиції складаються з : облігації, депозити в нац. валюті та акцій українських емітентів.

Прострочені фінансові інструменти

Назва інструменту	Балансова вартість		До 30 днів		Від 30 днів до року		Більше року	
	31.12.18	31.12.17	31.12.18	31.12.17	31.12.18	31.12.17	31.12.18	31.12.17
Дебіторська заборгованість АТ «Укрексімбанк»	3	11	-	-	3	11	-	-
Дебіторська заборгованість ПАТ «ПриватБанк»	11	17	-	-	11	17	-	-
Дебіторська заборгованість АТ «Державний ощадний банк»	7	13	-	-	7	13	-	-
Дебіторська заборгованість ПАТ «ПроКредитБанк»	38	25	-	-	38	25	-	-
Дебіторська заборгованість ПРАТ "Івекс Капітал"	150	-	150	-	-	-	-	-
Дебіторська заборгованість ПАТ Укрпромбанк	-	-	-	-	-	-	-	-
Дебіторська заборгованість АБ «БРР»	-	-	-	-	-	-	-	-
Дебіторська заборгованість АКБ «Трансбанк»	-	-	-	-	-	-	-	-
Дебіторська заборгованість АБ «БРР»	-	-	-	-	-	-	-	-
ПАТ «АКБ» Київ»	-	-	-	-	-	-	-	-
ПАТ «АКБ» Київ»	-	-	-	-	-	-	-	-
Всього	209	66	150	-	59	66	-	-

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

7.4.2. Ринковий ризик

Ринковий ризик – це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових цін. Ринковий ризик охоплює три типи ризику: інший ціновий ризик, валютний та відсотковий. Ринковий ризик виникає у зв'язку з ризиками збитків, зумовлених коливаннями цін на акції, відсоткових ставок та валютних курсів. Фонд наражається на ринкові ризики у зв'язку з інвестиціями в акції, облігації та інші фінансові інструменти).

Інший ціновий ризик – це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових цін (окрім тих, що виникають унаслідок відсоткового ризику чи валютного ризику), незалежно від того, чи спричинені вони чинниками, характерними для окремого фінансового інструмента або його емітента, чи чинниками, що впливають на всі подібні фінансові інструменти, з якими здійснюються операції на ринку.

Основним методом оцінки цінового ризику є аналіз чутливості. Для пом'якшення цінового ризику Фонд використовує диверсифікацію активів та дотримання лімітів на вкладення в акції та інші фінансові інструменти, що встановлені в Інвестиційній декларації.

Інші цінові ризики

Тип активу	Балансова вартість, грн	Частка від активів%	Потенційний вплив начисті активи фонду	
			Сприятливі умови	Несприятливі умови
На 31.12.2018				
Акції	2 220 233,00	7,57 %	+444046,6	-666069,9
На 31.12.2017				
Акції	1 091 851,66	3,87%	545925,83	-242962,91

Відсотковий ризик – це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових відсоткових ставок. Фонд усвідомлює, що відсоткові ставки можуть змінюватись, і це впливатиме на справедливу вартість чистих активів.

Усвідомлюючи значні ризики, пов'язані з коливаннями відсоткових ставок у високоінфляційному середовищі, яке є властивим для фінансової системи України, Фонд контролює частку активів, розміщених у боргових зобов'язаннях у національній та іноземній валютах з фіксованою відсотковою ставкою.

Фонд здійснює моніторинг відсоткових ризиків та контролює їх максимально припустимий розмір. У разі зростання відсоткових ризиків Фонд має намір позбуватися боргових фінансових інструментів з фіксованою відсотковою ставкою. Моніторинг відсоткових ризиків здійснюється шляхом оцінки впливу можливих змін відсоткових ставок на вартість відсоткових фінансових інструментів.

7.4.3. Ризик ліквідності

Ризик ліквідності – ризик того, що суб'єкт господарювання матиме труднощі в ході виконання зобов'язань, пов'язаних із фінансовими зобов'язаннями, що погашаються шляхом поставки грошових коштів або іншого фінансового активу. Фонд не наражається на значні ризики ліквідності, оскільки його зобов'язання перед учасниками обмежуються наявними активами.

Для управління ризиком ліквідності Фонду контролюються обсяги ліквідних активів, які можуть бути конвертовані у грошові кошти упродовж п'яти днів.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

7.5. Події після звітної дати

Фонд вважає, що не існувало подій після звітної дати, які необхідно розкривати в даній примітці.

7.6. Інша допоміжна інформація

Згідно Протоколу 05/02-19 від 05.02.2019 року Рада фонду вирішила достроково розірвати договори з ТОВ «КУА «Європа» на управління активами від 25.02.2005 року № 1-КУА/Є та адміністрування від 25.02.2005 року № 1-А/Є та підписати договори на управління активами з ТОВ «КУА «ІВЕКС ЕСЕТ МЕНЕДЖМЕНТ» та на адміністрування з ТОВ «ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ АДМІНІСТРАТОР ПЕНСІЙНИХ ФОНДІВ».

*Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2018 року склав
Адміністратор Фонду ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «КОМПАНІЯ З
УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ «ЄВРОПА»*

Генеральний директор

І.А. Чигринов

Головний бухгалтер

І.А. Баранівська